

KORRESPONDENT — KRAIOWY
Y ZAGRANICZNY.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

Z Warszawy dnia 19. Stycznia. Pamiątka rodzin N. PANA dnia 17. tego miesiąca obchodzona była w tu-
tejszey stolicy z zwykłą wspaniałością. — JX. Skar-
szewski Biskup Chelmski Mszą S. w Kollegiacie Sgo Jana
i *Te Deum laudamus* śpiewał. Bicie z armat slyszec się
dało,

Delegacya od Nayiaś: Konfederacyi wyznaczona do
examinowania Kommissyi Edukacyiney, czynność
swą w tych dniach zakończyła. JW. Sierakowski Suffr:
Przemyski ieden z Delegowanych wyjeżdża ztąd do Gro-
dna pierwey, nim na poselswo do Rzymu przedsięwe-
mie swą podróż.

Obwieszczeni tu w Warszawie wszyscy pism iakich-
kolwiek peryodycznych i gazet Autorowie bądź w ie-
zyku polskim bądź w obcym piszący, tudzież Rządcy
Drukarni, aby się stawili przed Juryzdykcyą Marszał-
ków Koron: na Sessyi ekonomiczney Policyi, dopeł-
nili dnia 14. tego mies: wydany rozkaz. JW. Marszał-
kowie w przytomności Assessorow, wzywając kaźde-
go z osobna zalecili, aby się wszyscy do zaszłych od
Nayiaś: Konf: O. N. i mających zayść rozrządzeń dal-
szych tak względem censury, iako też i wszelkich oko-
liczności stosowali. I pod takowym obowiązkiem dal-
sze dzieł wydawanie jest dozwolone.

W uroczystosć SS. trzech Królów Ruskich Duchowień-
stwo Greko Unickie odprawiło liczną Processyą do Wisły,
gdzie po mianym kazaniu święciło wodę.

W Cerkwi zaś obozowey Rossyjskiej na Lesznie, JX.
Sadkowski Biskup Preiესlawski, Archimandryta Slucki,

po odprawioney Biskupim obrządkiem Liturgii Sgo Bazylego w wielkiej srebrnej wazie święcił Jordan, czyli wodę. Po tej ceremonii dawał benedykcją i chleb przytomnym Generalom, Officerom Rossyjskim i innym, którzy go pożywając, pili święconą wodę.

W Sądach skonfederowanej Ziemi Warszawskiej zapadł Dekret kryminalny dnia 16. tego miesiąca przeciwko dwóm młodym Obywatelom Kraiowym, przekonanym o zfałszowanie Wexlow; jednego na sumę 1,600. czerw: zł: drugiego na sumę 1,900. czerw: zł: regulujących się do Ur. Fryderyka Kabryt, oraz za wzięcie na takowe summy, Kleynotow wartujących 3,330. czerw: zł: u żyda Natana Lewkowicza. Ci w Berlinie są przyaresztowani. Potym z kleynotami urzędownie zapieczętowanemi do Sądu Konfederackiego Warszawskiego przystawieni, po inkwizycyach za występki zfałszowania cudzey ręki na wexlach, i stępla papieru Złotych Pol: 24. tudzież za grabież Kleynotow u żyda Natana Lewkowicza, skazani są na dwuletnie więzienie w łańcuskach w fortecy Częstochowskiej. Żydowi Lewkowiczowi Sąd Konfederacki przysądził bonifikacyą pretendowanej summy 70,000. Zł: Pol: z substancyi Delinkwentow; po wykonaney przysiędze, że ta summa rzeczywiście mu się należy. — Appellowali od tego Dekretu do Sądu Appellacyjnego Konfederackiego. — Sąd Konfederacki Warszawski dopuścił.

TAXA DLA RZEZNIKOW MARSZAŁKOWSKA KORONNA.

Działo się na Ratuszu Miasta Starey Warszawy &c. dnia 7. Mca Stycznia 1793. Roku.

Taxa mięsa z Wolu przedniego.

				Zł:	Gr:
Funt mięsa płacić się ma	-	-	—	7	$\frac{1}{2}$.
Głowa od Wolu	-	-	-	1.	$7\frac{1}{2}$.
Serce z Wolu	-	-	-	—	24.
Wątroba	-	-	-	—	18.

	Złote.	Grosz.
Kaptur - - - - -	—	10 ³ / ₄ 20.
Sledziona - - - - -	—	6.
Letkie - - - - -	—	8.
Para cynadrow - - - - -	—	12.
Ozor z pod Ozorem - - - - -	I.	15.
Flakow wiązka - - - - -	—	10.
Goleń - - - - -	I.	—
Rura mięsista od przedniej ćwierci - - - - -	I.	—
Rura od szczepney pieczeni - - - - -	—	10.
Cztery nogi razem wzięte - - - - -	I.	—
Funt łoiu czystego - - - - -	—	13 ¹ / ₄
Kamień łoiu - - - - -	14.	—

Taxa mięsa z Wołu podlejszego.

Funt mięsa płacić się ma - - - - -	—	6 ¹ / ₂
Głowa od Wołu - - - - -	I.	—
Serce - - - - -	—	20.
Wątroba - - - - -	—	18.
Sledziona - - - - -	—	4.
Letkie - - - - -	—	6.
Para Cynadrow - - - - -	—	10.
Ozor z pod Ozorem - - - - -	I.	7 ¹ / ₂
Flaków wiązka - - - - -	—	7 ¹ / ₂
Goleń - - - - -	—	15.
Rura mięsista od przedniej ćwierci - - - - -	—	22 ¹ / ₂
Rura od szczepney pieczeni - - - - -	—	7 ¹ / ₂
Cztery nogi razem - - - - -	—	22 ¹ / ₂
Funt łoiu - - - - -	—	10.
Kamień łoiu - - - - -	10.	10.

Taxa Cieleciny, Skór, i Swiec, odkłada się do dalszego czasu.

Taxa Baraniny.

Funt Baraniny od lepszego Barana - - - - -	—	8 ¹ / ₄
Funt od podlejszego - - - - -	—	6.
Funt łoiu Baraniego - - - - -	—	18.

Taxa Kozłowiny.

Funt Kozłowiny od lepszego Kozła - - - - -	—	5 ¹ / ₂
Funt od podlejszego - - - - -	—	4.
Funt łoiu Kozłowego - - - - -	—	18.

<i>Taxa Wieprzowiny z Wieprza przedniego.</i>		Zł.	Gr.
Głowa z Ozorem i pod Ozorem	-	3.	15.
Cztery ratki z nóg po staw ucięte	-	—	10.
Słoniny taflowey świeżey Funt	-	—	20.
Słoniny taflowey prassowaney obwędzaney	—	—	24.
Szynki zadniy funt	- - -	—	12.
Szynki przedniy funt	- - -	—	10.
Boku funt	- - -	—	12.
Schabu funt	- - -	—	10.
Sadła funt od samych połów	- - -	—	19.
Pochrzept	- - -	3.	—
Poledwica bez Nerek	- - -	1.	—
Kilzki, kielbaśnice, wątroba, i ofierdzie	- - -	3.	—
Cynadry	- - -	—	6.

Taxa Wieprza podlego.

Głowa z Ozorem i pod Ozorem	-	2.	7 ^{zł}
Pochrzepczina	- - -	2.	—
Cztery ratki od nog po staw ucięte	- - -	—	8.
Kiszki, wątroba, kielbaśnice, cynadry,	- - -	2.	—
Kielbasy Francuzkiy funt	- - -	—	20.
Ditto Polskiy	- - -	—	16.

Na Wolnicy zaś funt mięsa, i wszystkie rekwi-
zyta, groszem iednym taniey предаwać się mają.

Gdy zaś powyższa taxa do okoliczności czasu te-
razniejszego umiarkowana, nad poprzednicze Taxy
podniesioną została, zaczym, aby Rzeźnicy wszyscy,
tak Cechowi, iako i Suchedniarze, nie mniej i Wol-
niczarze, bez żadney na dal wymówki, iak naysci-
śley oneż zachowali, i tak mięso wołowe, iako też
baranie, kozłowe, i wieprzowe, oraz kielbasy, i
łole, nie inaczey, iak na wagę sprawiedliwą, od Ju-
ryzdykcyi Marszałkowskiey Koronney śteplowaną,
bez naymniejszego przykładania goleni, rurkow, i
innych kości, bez mięsa będących, nikogo nie depa-
ktując sprzedawali, kupujących, tak przez siebie,
żony swe, iako i Czeladź, flowy przykremini nie na-

paſtywali; zgola, podług urzędzeń dawniejszych, a mianowicie pod dniem 24. Mieſiaca Grudnia 1789. i 14. Mieſiaca tegoż. Roku przeſzłego 1792 we wſzytkim ſprawowali ſię, a to pod karami grzywien, za każde ſprzeciwienie ſię wkazać, a za powtórzone w dwoynasob powiekszyć mianem, i podług okolicznoſci, nawet karą oſobiſtą przykazuje ſię. — Tego zaś wſzytkiego dozór Ur: Rogozińſkiemu Intendentowi Taxowemu, ſzczegulniey zaleca ſię.

MICHAŁ WANDALIN MNISZECH (L.S.)
Marszałek Wielki Koronny.

Rezolucya dana Deputacyi Kwaterniczey Miasta Starey i Nowey Warszawy.

Marszałkowie Wielki i Nadworny Koronni wraz z Aſſeſſorami, odpowiadaiąc na Memoryał Deputacyi kwaterniczey miasta Starey i Nowey Warszawy, ſkładowi ſwemu na dniu dzisieyszym, to ieſt dniu 16. Stycznia Roku teraz bieżącego podany, uznaie za rzecz z potrzeby i okolicznoſci konieczną, ażeby ſkładka kwaterunku podobna iak była, na naſtępny kwartał wybieraną zoſtała, rachunki zaś kwaterunkowych pieniędzy, Regeſtra i Papiery do tego należące, maia na dniu ſiedmnaſtym Mca Stycznia przed JWW. Kickim Koniuszym Koronnym, i Bielińſkim Czeſnikiem Koronnym, od ſkładu ſwego do weyrzenia rozporządzeń pieniędzy wybieranych Delegowanymi złożyć Dan w Warszawie dnia 16. Mca Stycznia 1793. Roku.

MICHAŁ MNISZECH M. W. K.

Michał Kratwſki Regent S. Nay:

Inſt: ſur: Mar: Kor:

*Działo ſię na Ratuszu Miasta Starey
 Warszawy dnia 18. Mca Stycznia
 Roku 1793.*

W przytomnoſci Szl: Andrzeia Rafałowicza, Ignacego Andrychowicza Radców; Franciszka Gautier,

Jana Bluma, Ławnikow, Mikołaja Witthoffa Gminnego.

Deputacya kwaternicza Miasta Warszawy. — Odebrawszy na dniu szesnastym Miesiąca i roku teraźniejszego rezolucyą Jaśnie Wielmożnych Marszałkow Wielkiego i Nadw: Koronnych z Assessorami, wybieranie składki kwaterunku, na kwartał następny sobie zlecającą, uwiadamia JWW. WW. UUr: i Szl: Dzieźdźców, i iakim bądź prawem possessye w Mieście Warszawie mających: iżby pomienieni, chcąc byź dalekiemi znoszenia kwaterunku w possessyach z woyska Rossyjskiego, albo krajowego, stosownie we wszystkim do pierwiastkowego kwartału układów, składkę podobną iak w pierwszym kwartale udeterminowaną, na ratusz Miasta Srarey Warszawy na dzień dwudziesty Mca teraźniejszego, końcem odebrania z opłaty kwitu znofili, iako też i ci w retent z kwartału zeszłego pozostali na terminie oznaczonym do teyże kassy oddawali ogłasza. N. R.

Z Protokołu Rezolucyi Deputacyi Kwater: M. W. wydano.

Andrzej Rafalowicz R. M. S. W.

Malczewski Sekr: D. K.

Kopia listu z Dubna dnia 11. Stycznia. Do tego momentu w Dubnie niemasz wcale co do czynienia; nawet zjazd nie iest wielki. Jeżeli tak będzie daley, bardzo niepomyślne będą Kontrakty. Owies tani, bo korzec Warszawski po Zł: 2. Gr: 15. Moskwy w Dubnie konsystuiący wcale nie ma. — Sądy Konfederackie rozpoczęły się, na których przyduie JP. *Pulawski* Marsz: a JP. *Świętosławski* pióro trzyma.

Z Grodna dnia 15. Stycznia. Przybył tu dnia 9. tego mies: JP. Kossakowski Hetman Polny W.X. Lit: wspoł z JPanem Woiewodzicem Witebskim Konsyl: Gener: Konfed: Lit: z Peterzburga.

Dnia 14. tego mies JP. Igielstrom Generał en Chef woysk Rossyjskich stanął w Grodnie. Po drodze na

przejeżdżać mającego wkrótce tego Generała z Grodna do Warszawy kresy kozackie czekaia, którego Kancelarya już przybyła do Warszawy.

W przeszło-rocznym Korrespondencie w Nrze 95. pod datą dnia 4. Grudnia pod artykulem z Krakowa omyłka jest wydrukowana w nazwisku. W miejscu Czarskiego należy czytać S: W: Czapskiego Generała Maiora i Szefa Regimentu pod Imieniem Królewicza.

Z A G R A N I C Z N E.

F R A N C Y A.

Z Paryża d. 27. Grudnia. Gdy Ludwik przed kratkami na zarzuty odpowiadał, piszą, iż wielkie z tego, Pan *Egalité* okazywał ukontentowanie. Ten swego najmłodszego syna dla przypatrzenia się tej scenie przyprowadził. Gdy jeden z Deputowanych okazał zadziwienie, odpowie *Egalité*: Zyczyłbym sobie, aby w tym czasie wszystkie moje dzieci tu przytomne były. Król iako winowayca przed kratki przyprowadzony! Zaiście rzadki to jest przypadek, nie trafi się podobno nigdy widzieć drugi temu podobny.

Dnia 28. Grudnia. Minister interessow zagranicznych donosi Zjazdowi Narodowemu, iż wraz z zapewnieniem uroczystym neutralności przez Hiszpanią oświadczoney odebrał list od Ministra Hiszpańskiego *Don Ocariz* pod dniem 26. grudnia w następujących wyrazach: „Z niemałym ukontentowaniem czytałem „list W Pana ściągający się do neutralności, i przygotowań wojennych. Wymagana od Hiszpanii deklaracya neutralności, niepotrzebną zdawałoby się po- „winna, kiedy w samej rzeczy neutralność ta utrzy- „muie się. . . . Co ieszcze więcej do tej między dwo- „ma narodami iedności przyczynić się może, jest ko- „niec tej nadzwyczajney okoliczności, która teraz „Francją zaprzatała. Sposob z jakim narod Francuz-

„ki obeydzie się z nieszczęśliwym Ludwikiem, i iego
 „familią, poda obcym Narodom wyobrażenie o iego
 „umiarkowaniu i szlachetności. Ważny ten process,
 „nie może być obojętnym dla Króla Jmci Hiszpań-
 „skiego, ani się obawia J. K. Mość zarzutu, iakoby
 „chciał się mieszać w rządy krain bynajmniey mu
 „nie podległego, kiedy podnosi głos za swoim kre-
 „wnym, i dawnym sprzymierzeńcem. Prześtaię w tey
 „mierze na samym przytoczeniu niektórych prawi-
 „deł sprawiedliwości i prawa Narodów.” (po tym
 „przytoczeniu P. Ocariz tak daley pisze:) „W tym
 „mieyscu przerywam uwagi moje, abym do nich
 „przydał jeszcze to, co się bliżey dotyczy obowią-
 „zów urzędu moiego. Nie można tego zataić, iż
 „zdania względem Ludwika XVI. są bardzo między
 „sobą nie zgodne. Jeżeli nieprzyjaciele iego przywio-
 „dą rzecz do tego stopnia, że gwałt przeciw niemu
 „użytym będzie, na ow czas nie będzie można za-
 „złe poczytać obcym mocarstwom, kiedy ten postę-
 „pek przypiszą Narodowi i rządowi *Francuzkiemu*: i
 „kiedy wnosić będą, iż znajduią się we *Francyi* nie-
 „które osoby, mocniejsze nad rząd, a nawet i nad
 „sam Narod. Nadto jeszcze obce Narody nie mo-
 „głyby już odtąd nigdy polegać na zaręczeniach po-
 „koju, i handlowych Narodu *Francuzkiego*, kiedy
 „zamiast spodziewanego szlachetnego postępowania
 „z oskarżonym królem, inneby nadzwyczajne skutki
 „wypaść miały. Odesłanie za granicę Ludwika i fa-
 „milii iego dałyby oczewisty dowód szlachetności
 „*Francyi*, okazując wszystkim, iż narod umie zwy-
 „cięstwa z umiarkowaniem połączyć, a szacunek wy-
 „soki, któryby przez to wszystkim Narodom *Fran-
 „cya* wpoila, przyspieszyłby bez wątpienia pokoy po-
 „wszechny. To jest życzenie Króla i Narodu *Hisz-
 „pańskiego*. W tych widokach J. K. Mość osądził być
 „rzeczą przyzwolną ninieysze uwagi przelać rzado-
 „wi *Francuzkiemu*, równie iak swoje naygorętsze wda-
 „nie się w tak ważney okoliczności zaprzataiącey

„teraz wszystkich umyśli. Dla czego upraszam WPa-
 „na, abys ie Ziazdowi Narodowemu komunikować
 „raczył.”— Po przeczytaniu tego listu *Thuriot* skar-
 ży się: iż obce mocarstwa chcą się mieszać w obra-
 dy Ziazdu Narodowego, i doprasza się, aby odtąd
 żadne listy za Ludwikiem XVI. pisane, oddawane
 nie były. Poczym przystąpiono zaraz do materyi
 dzienney.

Z Paryża dnia 29. Grudnia. obrońca Ludwika XVI.
de Seze na dniu 26. Grudnia w mowie sweley między
 inszemi rzeczami to wyraził: „Ludwik w czasie czy-
 „nionych sobie zapytań wyraźnie dał się z tym sły-
 „szec, że iest niewinnym, ia toż samo dowodami
 „okażę tak przed wami co go sądzić chcecie, iak i
 „przed całą Europą co was sądzić będzie.” Odwołał
 się więc nayprzod do nienaruszalności osoby Ludwika,
 która mu przez Konstytucyą zawarowaną była. Są
 wprawdzie wzmiankowane przypadki w Konstytucyi,
 w których Król karom podlega, ale to są przestępstwa
 daleko cięższe, nad wszystkie te, które Ludwikowi
 są zarzucone; żadney zaś inszey kary nie masz po-
 stanowioney procz samey detronizacyi, a i w tey mie-
 rze możnaby ieszcze powiedzieć, że Król uważanym
 być może, iak gdyby sam za tron podziękował. Naród za-
 ręczywszy mu uroczyscie iego nienaruszalność, nie mo-
 że bez spotwarzenia siebie samego, i złamania danego
 słowa, wyroku w tey mierze swego dawać. Przystą-
 pił potym *de Seze* do samych zaskarżeń. Z tych ie-
 dne są, które się ministrow tyczą, inne co się do
 samego Ludwika stosują. Pierwsze mieysca mieć nie
 powinny, bo ministrowie za wszystkie czynności byli
 w odpowiedzi, do czego Ludwik nie był obowiąz-
 nym. Zarzuty ściągające się do osoby Ludwika, na-
 leżą albo do czasu przed przyięciem Konstytucyi, albo
 po iey przyięciu. Pierwsze częścią są fałszywe, czę-
 ścią nie znaczące, częścią przez odietą moc Królo-
 wi i zaprzyśiężenie ze wszystkim zniszczone. Za-
 rzuty o czynności po przyięciu Konstytucyi znaczniey-

sze są, względem zapłaty gwardyow w *Koblens*, i względem zdarzeń d. 10. sierpnia. Co się pierwszego tyczy, Kommissya 21. pominęła jeden dowód, to jest list z rozkazu Króla przez *Laporta* do *P. Septeuil* podskarbiego pisany, podług którego, wspomniona gwardya nie cała, ale niektóre tylko iej osoby mają być zapłacone, tudzież dowód na piśmie złożony, iż ta gwardya we Francyi zatrzymać się miała. Co się tyczy punktu ostatniego *P. de Seze* odwołał się do zdarzeń dnia 20. Czerwca, i okazał iż najsćcie zamku stało się według planu już dawno ułożonego. Dla tego w nocy z 9. na 10. Sierpnia, Ludwik przyzwał do siebie wszystkie zwierzchności rządowe, dopraszał się Z. N. o przyślanie deputacyi, i sam wpośród Zgromadzenia oświadczył, iż nie z iego rozkazu ognia dawano. Ktoż może trzymować, że Ludwik był stroną atakującą? Rzecz ta jest teraz aż nadto dobrze wiadomą, każdy wie, iż rozruch był ułożony, przez jedną tajemną Kommissyą kierowany, na życie Ludwika wymierzony, do czego dzień i godzina wyznaczone były. A gdyby Ludwik i dał był rozkazy do obrony, to powierzony mu od Narodu obowiązek, i w tym go usprawiedliwić powinien. — Ta jest treść obrony przez *P. de Seze* powiedzianej, Trwała godzin 3. i w najgłębszym milczeniu słuchaną była. Lecz po odiezdzie Ludwika straszliwy powstał w sali tumult, Orezydent dwa razy głowę przykrywać musiał, aż nakoniec na uczynione wnioski *Manuela*, *Languvais* i *Petiona*, obronę *P. la Seze* drukować kazano.

W Ł O C H Y.

Z *Carrouge* d. 5. Grudnia. Do *Sabaudyi*, którą teraz nazwano Departamentem 84tym, *Mont-Blanc*, *P. Kellermann* przybył z rozrządzeniem danym od Rady Francuzkiey wykonawczey, iak ma w tych stronach kierować operacye wojenne. Ten Generał ma wprzód obiachać i przeyrzeć wszystkie Rzpłtey Francuzkiey w tych stronach od jeziora Genewy, aż [do Hrabstwa Niewi] stojące woyska, aby powziął dokładną

wiadomość o wszystkiej floty, któraby tak była wzmo-
cniona, iżby dalsze zwycięstwa, bez zawady uskute-
cznione były we wszystkich Włoskich Państwach,
prócz Królestwa Neapolitańskiego. Ma też w zlece-
niu *Kellermann*, aby lądowa siła do morskiej tak za-
astosowana była, iżby wspólne obroty mogły skuteczniej
Francuzki oręż uwieńczyć tryumfami. Rzym nay-
celnieyszym zda się być obiektem tych czynności
woiennych.

Kardynał *Zelada* imieniem Oycy S. wydał d. 8. Gru-
dnia Deklaracyą, w której wyraża, iż dziejące się
uzbrajanie, oraz ostrożność wszelka końcem zachowa-
nia bezpieczeństwa i spokojności kraiu przedsięwzięta
była.

Tenże Kardynał swoje srebro do mennicy oddał,
którego część wyznaczona jest dla obrony kraiu, a
zga dla poratowania ubogich. Bez czego się obeysć
nie można, to sobie tylko zostawił.

Toż samo uczynił Kardynał *Antonelli*. Odesłał swo-
je także srebro do mennicy równie iako *Buffo* Pod-
skarbi generalny, i *Altieri* Gubernator Peruzyi.

Generał *Caprara* cały stan fortec podług tego, iako-
sam przejrzał, Oycu S. donioś.

N I E M C Y.

Z *Bonn* d. 2. *Januarii*. Nadeszła tu wiadomość, że
dnia wczorayszego Generał *Clairfait* Austriacki o mil
dwie ztąd niedaleko *Kolonii* Dywizyą woyska Fran-
cuzkiego pod kommandą Generała *Martiere* złożoną z
10. tysięcy, która chciała opanować *Kolonią*, i iego
okolice, pobił, uciekających gonił aż pod *Tulich*, Nie-
wolnika nabrał znacznie, i pięć sztuk Armat. Przez
Hildesheim świeżego Woyska Pruskiego sześć ty-
sięcy szło od *Magdeburga* do *Wesfalii*. Operacye
wojenne nad rzeką *Menem* są teraz do niejakiego
czasu zawieszone. Woyska skombinowane Pruskie i
Haskie opasały Francuzow w *Cytadelli Königstein*, i
w *Moguncyi*. Zda się, że tak trzymać chcą, aż do
dnia 26. *Januaryi*, na który termin mają nadciągnąć

woyska Austriackie. Te były już w Norimberdze, i Ratyzbonie dnia 25. Xbris idąc od Czech i Austrii, a Pruskie od Lipska i Marchii Brandenburskiej spieszą. Miały te Lipsk d. 27. Xbris idąc do Fuldy, a ztamtąd do Frankfurtu. Generał Austriacki Xze de *Hohenlohe* odebrawszy pomoc od Generała *Wallis* z *Brigawy*, nie tylko korpus Francuzkiego woyska pod kommandą Generała *Bournonville* od Trewiru i Pellingen odpędził, ale nawet Generał Francuzki *Himbert*, który stał w *Saarburg* przymuszony był uciekać z tych okolic, i poszedł do Forteczki Francuzkiej zwanej *Sirk*. Głoszą, że Francuzkie woysko Kommandy Generała *Bournonville* w czterech akcyach poczynawszy od dnia 17. Xbris straciło przeszło 4,000. ludzi w zabitych i ranionych. — Już dnia 28. Grud: Haskie Dragony opanowały miasteczko zwane *Lampertheim* należące do Biskupa *Worms*. Francuzi teraz od bitwy stronią, ale zboża, węgle, i inne żywności w okolicach Renu będące gwałtem biorą i wywożą do *Landau*, *Sirk*, i *Straßburga*. Mówią, że chcą ogłodzić ten kraj, aby woyska Austriackie i Pruskie, albo Imperii nie mogły się zbliżyć do granicy Francuzkiej. Generał *Biron*, który do tych czas kommanderował koło *Straßburga* poiachał obiać kommandę w *Sabaudyi*, na miejsce Generała *Anselme*, którego aresztować kazano. Po *Bironie* obiał kommandę *Wimpfen*, ale ten pisał do Generała *Custine*, aby mu posyłał żywność i odzienie dla żołnierzy.

Generał *Dumourier* ma pozwolenie od armii swojej na całe dni 30. poiachać do Paryża. Puścił się w tę drogę.

Z *Erfurt* dnia 10. *Stycznia*. Według świeżych z Frankfurtu listów, przywieziono tamże dnia 7go *Stycznia* 12. sztuk armat spiżowych i 2. haubice, chorągwi 3. wozów ammunicyjnych 8. które są zdobyte przez Haskich żołnierzy złączonych z Pruskiemi pod *Hochheim*, o mil dwie od Moguncyi na Francuzach dnia 6. *Stycznia* rano, którzy w liczbie 18,000. tysięcy wyszli od

Moguncyi przez przedmieście zwane *Cassel* i obozujących Prusaków niedaleko *Hochheim* chcieli rozpedzić, a potem pójść do Cytadelli pod *Königstein* będących, i obleżonym dać Francuzom pomoc. Xże *de Hohenloe* ostrzeżony o marszu Francuzów, wyszedł z *Wisbad* i tył zabrał Francuzom w akcyi. Korpusiego, armaty te opanowało, oraz 318. niewolnika wzięło, którzy są odesłani do *Hanau*.

Słychać, że Generał *Custine* będący w Moguncyi tę wyprawę zrobił na próbę, która gdy się nie uda, sam chce porzucić Moguncyą, bo od Bryzgau Austriacy ciągną już pod *Spirę* i *Worms*, chcąc korpus Generała *Custine* od *Landau* oderznąć.

A N G L I A.

Z Londynu dnia 27. Grudnia. Ciąg dalszy sejsji dnia 21. Grud: Izba wyższa. Lord *Grenville* po wytłumaczeniu interessów Anglii stosujących się do Francyi, daley względem Emigrantów tak mówi:

Ze zaś Emigranci znaleźli w Angielskim kraju schronienie i ratunek, lubo ta uczynność wielki honor Anglii przynosi, iednak nic więcej nieuczyniliśmy, tylko co nam ludzkość i sprawiedliwość dopełnić radziła dla ratunku biednych, których ten cały występ- że bogatemi byli.

Wiele mówił o tych nieszczęśliwych wygnańcach, nakoniec radził ich ratować w potrzebach iako Przyjacioł do nas o pomoc wołających, a przeciwko zamachom złośliwych życzy, aby tarczą być i naysilniejszą obroną, iakiey warta jest każda niewinność uciśniona.

Xiążęta *de Portland* i *de Loeds*, Hrabia także *Stor- mont* są tegoż samego zdania.

Tegoż dnia Izba niższa. Lord *Courtown* doprasza się, aby przeczytano kopią listu pisanego do Hr: *Gower*, gdy był w Paryżu posłem W. Brytanii. Sekretarz *Dundas* przynosi wypis takowego listu pod datą 17. Augusta R. 1792. w którym zaleca się, aby z Paryża Hr. *Gomer* wyjechał.

Po przeczytaniu tego listu *P. Pitt* rzecze, iż nie wątpli o jednolitości sentymentów całej Izby w tym interesie, tylko że bardzo trudno w to potrafić, iakby ratunek dać nieszczęsnemu więźniowi, i razem honoru Wielkiej Brytanii nienarażić. I owszem lękaćby się trzeba, gdybyśmy tak opisać mogli ten postępek Narodowej Konwencji w naszych wyrazach, iakiego wart jest rysu, ale z przyzwolitą ostrożnością względem zamachow na życie Ludwika godzących. Zważyć bowiem trzeba, czylibyśmy tym samym nieprzyspieszyli jego moment ostatni?

P. Wyndham zgadza się na przezorność takowych uwag. Twierdzi, iż nagle i ostre powstanie Izby niższej przeciwko ułożeniom Francyi lękać się trzeba, gdyby fatalnego nie przyniosło sceny dokończenia, której widok w dalekiej nawet perspektywie przeraża strachem wszystkie uczciwe i tklivości choć i skierę mające dusze.

P. Fox. Ponieważ iam najpierwszy ten wniosek wprowadził, ieszcze chcę przydać słów kilka. Jednakowego jestem zdania z przezacnym Kanclerzem sądów Skarbowych we wszystkim, co tu powiedział. Przeto za rzecz przyzwoitą sędzę, aby nie tylko izba zganiła, ale też iako rzecz szkaradną w największej miała wzgardzie i obrzydzeniu ten postępek Zgromadzenia Narod: od początku aż do końca zawsze najniegodziwiej prowadzony, a lubo całej Europy ten sam w tej mierze sentyment być musi jednolity, którego sprawiedliwość jednakowa jest wszędy, choć rządu forma jest różna: jednak mogłaby wielka nasza okazać się w tym zdróżność, gdyby się co więcej zrobiło nad proste świadectwo, iakiego każdy z nas względem tych Francyi kroków, jest zdania.

P. Sheridan twierdzi, że ta materya w terażniejszych okolicznościach bardzo jest delikatna. Z iak największą więc postępować należy ostrożnością.

P. Burke dziękuje zacnemu Przyjacielowi swemu *P. Windham* za sentymenta jego tak wspaniałe i pełne

ludzkości w terażniejszych okolicznościach. Znajduie oraz, że dwa zacni Reprezentanci ludu PP. *Fox* i *Sheridan* nie tylko szlachetnie, ale też pełnemi ludzkościami sentymentami wzbudzeni, tłumaczyli prawdę.

Poszło zatem na głosy pytanie względem listu wdającego się za Ludwikiem. Zgoda stanęła, iżby list ułożony w tey mierze na stole był złożony w izbie, aby każdy mógł przeczytać, o nim zupełną wiadomość powziąć, i zdanie swoje do niego stosować.

Dnia 26. Grud: Sessya we Szrodę. Izba Parow. W niebytności Lorda *Grenville*, aby względem Emigrantów czytano bill stosowny, Lord *Hawkesbury* doprasza się.

Hrabia *da Guildford* (syn sławnego Lorda *North*) przeciwni się wnioskowi, nie tak żądając, iżby zupełnie projekt o Emigrantach był odrzucony, iako iżby czas był dozwolony na roztrząsanie tak ważney sprawy. Różne spory następują. Czytania iedni tego billu, drudzy do 15. dni odłożenia dopraszają się. Nakoniec wniosek Lorda *Guildford* odrzucony, a przystąpiono do czytania po trzeci raz projektu względem Emigrantów.

Izba Niższa. Tu względem handlu zboża wniesiony jest projekt, i po trzeci raz czytany, toż odesłany do izby wyższej.

Rapport względem pomnożenia woyska i posiłków na to pieniężnych wnoszą. Zgoda iednomysłna względem obmyślenia posiłków stawa.

Przemieniona izba na Deputacyą zatrudnia się roztrząsaniem projektu względem wywożenia na okrętach amunicyi. Zachodzi rozkaz, aby redakcyja stanęła tego dozwolenia względem dania posiłków pieniężnych, a odłożona rezolucyja do następującego piątku.

Lord *Arden* składa w izbie wydatków zwyczajnych i nadzwyczajnych rachunki. Każą je na stole złożyć. Bill względem koszar na wielu Królestwa mieyscach postanowionych czytano.

Dnia 27. Grudnia. Obie się izby zebrały. Małe niektóre roztrząsano interessa.

Dnia 28. Grudnia. Pismo peryodyczne pod tytułem *L'Oracle*, czyli wyrok, donosi, że Lord *Loughborough* miejsce wkrótce obeymie Wielkiego Kanclerza.

Ministrowie pierwsi konferencyą przez 4. godziny z sobą mieli, po której zaraz do Króla Jmci do *Windsor*, iakie z ich rady stanęło rezultatum, z oznaymieniem wysłali.

Maytkom zaciągającym się, Dwór na rękę daie każdemu 3. aż do 5. funt: szter: Nigdy przedtym niezachęcano tak wielkim rekrutow zadatkiem.

Wielu z przytomnych tu z francuzkiego Duchowieństwa pierwszych osób długą ma konferencyą z Panem *Pitt* stosownie do projektu przeniesienia ich do kanady w Ameryce na mieszkanie.

Tegoż dnia młody *P. Burke* wprowadzony iest do Ministra. Oznaymuie o przybyciu Deputacyi od Katoликow Rzymskich w Irlandyi będących.

Dwie osoby w areszt są w tym tygodniu wzięte za to, iż się ważyły zuchwale przeciw Królowi miotać w pismach swoich pociski, i te zamiast affiszow po ulicach przybijać.

Już Proceś Tomasza *Payne* za wydanie części drugiey o *prawach człowieka*, dekretem iest przeciwko niemu ferowanym przez szczegulny sąd *Jury* decydowany. Ta sprawa bardziey dla okoliczności terażniejszych osobliwa, niżli przez istotę swoją warta uwagi, niezmierną fluctaczow sprowadziła liczbę. Prokurator generalny czytał wiele punktów tego pisma, i przy tym list z Paryża odebrany od *Payne*, w którym nie tylko siebie przyznaie bydź Autorem takowego pisma, lecz nawet śmie haniebne rzucać obelgi na Króla Angielskiego i Familią.

Pan *Erskine* Hawny Adwokat więcey niż przez 3. godziny za obżałowaną mówił stronę, lecz mimo wielkie talenta, i słodką tego Juryzkonsulta wymowę, nie mógł usprawiedliwić zaraźliwych maxym *Payna* przed sądem, który bydź winnym przez wyrok swój ogłosił tego Autora.

KORRESPONDENTA KRAIOWEGO
Y ZAGRANICZNEGO.*W Sobotę dnia 19. Stycznia 1793. Roku.*Uniwersał względem urzędzenia Duchowieństwa w
Prowincyach Rzeczypospolitey.KONFEDERACYA GENERALNA OBU WOLNYCH
ZŁĄCZONYCH NARODOW.

*Dosyć jest otworzyć Księgę Praw naszych, żeby się prze-
konać o pobudkach cnotliwych, które przodkowi naszych skła-
niały do czynienia wielorakich funduszów. Dogadzali oni
swojej pobożności, używając wolnego rozrządzenia mająt-
kiem własnym, a powszechney wygodzie i potrzebie, zna-
komitą oddawali posługę. Władza Prawodawcza przyjmowa-
ła je wdzięcznie, i potwierdzała wieczyście, a zatem na-
dawała im to bezpieczeństwo, iakie każda własność dziedzic-
zna uzyskuje. Czy się zastanowimy nad wspieraniem ubo-
giej Szlachty? nad rozkrzewieniem Nauk? nad posługą bli-
żniemu? czy nad zachowaniem samej świętości Religii i Oby-
czajów? które charakter Narodowy czyniły niemiściwym i nie-
zdradzieckim; a prawom poważanie sprawiały, przyznać
śluszenie powinniśmy, że po największej części, dług wdzię-
czności zostaje Fundatorom; z których hojności, bracia nasi
opatrzeni dochodem funduszowym, współ-braci i kraiowi,
pełnili i pełnią usługę.*

*Duch modney nauki, zapominając na wszelkie społeczeń-
stwo, gdy do samej tylko Ekonomiki oczy obrócił, nie nie-
chce widzieć świętego, i nie bezpiecznego; wystawiając uło-
mność ludzką w opatrzonych funduszem, niszczyć same fun-
dusze miał w przedsięwzięciu; czasowey tylko i osobistej do-
gadając korzyści, a przestrojony swywoli otwierając wro-
ta. Jeżeli Monarchiczna władza, cznie w tym wieloraką
nieprzyzwoitość, Rząd wolny Republikantki, samą tylko
cnotą i bezpieczeństwem własności utrzymujący się, nie może*

nie znać podkopow pod własnymi swobodami: sprostować Rządowi zboczenia zaniedbanych obowiązków, i wolno i należy: ale Despotycznej Władzy używać, niszczyć, i rzecz cudzą zabierać, nigdy nie przystało i nie przystoi.

W tym duchu wolnego Rządu, i w duchu Religii, idąc śladami przodków naszych, wzywamy *ŚO. Xcia Śmci Prymasa*, iako pierwszego Biskupa w Polsce, ażeby wezwał *ŚWW. Biskupów* tak obrządku Łacińskiego, iako też Greckiego złączonego, niemniej *Pralatów* respective każdej Dycezyi, i przełożonych Zakonnych z Korony; a o toż samo obligujemy *ŚO. Xcia Śmci Biskupa Wileńskiego*, ażeby podobnymże sposobem Biskupów i Pralatów, oraz przełożonych Zakonnych z Litwy, dla ułożenia i podania nam projektu, przy zachowaniu własności funduszów w tym wszystkim, co uważa być i Stanowi Duchownemu, i potrzebie publicznej, i powinnościom z powołania wypływającym potrzebnego. Rozpoczęcie i dokonanie powyższego naszego zalecenia, chcemy mieć pod prezydencją *ŚO. Xcia Śmci Prymasa w Koronie*, a *ŚO. Xcia Śmci Biskupa Wileńskiego* w Litwie: w ich zaś niebytności, pierwszego z porządku *Senatora Biskupa*; z tym ostrzeżeniem: iż żaden w składzie tej *Deputacji*, tak z *Senatorów Duchownych*, iakoteż *Pralatów* i *Kanoników*, zasiadać nie będzie powinien, koryby poprzednio nie wykonał przysięgi *Rotą* w *Akcie Generalnej Konfederacji* przepisanej. — Ufamy ich cnocie, światłu, i Obywatelstwu, że mając wzgląd na nasze najczystsze intencye, zechcą przyłożyć się ku temu dziełu, przez miłość Ojczyzny, dla ustalenia powagi, bezpieczeństwa i wzajemnej użyteczności, dla *Stanu Duchowieństwa Polskiego*, a odjęcia słośliwym samą przyczynę potwarzzy. Życzeniem naszym ku temu zamiarowi świątobliwemu jest:

1mo. Ażeby każda *Prowincja*, miała równą liczbę *Biskupów* dycezalnych, pod iednym *Arcy-Biskupem* każdej *Prowincyi*, w rozdzielonych dogodnie dycezyach i funduszach, w opatrzeniu *Seminaryów*, i w równej liczbie, ile tylko być może, osób *Kapituły* składających, respective swoich *Dycezyi*.

20. Ażeby Opactwa, Klasztory Zakonne oboiey płci, przeznaczone miały obowiązki, ku pożytkowi Kościoła, Oyczyzny i bliźnich, w utrzymaniu Szkół według ustaw Edukacyi Narodowej, inwalidow, szpitalow i więźniow, iako też w edukowaniu młodzi Szlacheckiey, płci oboiey.

30. Ażeby ułożony został proces na Sprawy Duchowne.

40. Ażeby Plebanie ubogie były lepiej opatrzone, z ogólnego swojego funduszu; Te zaś, które 1,500. Zł: nie mają dochodu rocznego, aby od placenia podatku pod tytułem Subsidii Charitativi wolne były, i ażeby uciążliwie używane dochody, pod nazwiskiem Jurium Stolæ odtąd niepraktykowaty się; względem zaś Dziesięcin i Wyderkaffow, pewne ułożone były prawidła, dla odciążenia pieni.

Nakoniec podadzą te wszystkie uwagi, których istotne dobro Kraiu i Religii wyciąga, z zupełnym upoważnieniem najwyższej zwierzchności głowy Kościoła, pełni będąc, że znaydą w nas skłonność, odpowiadającą ich gorliwości.

Zebyśmy iednak okazali doskonalszą iedność Stanow, i chęć równą, przydaiemy do pomienioney Deputacyi osoby Święckie, do Korony *SW.* Małachowskiego Kanclerza *W.* Karon: a do Litewskiej *SW.* Xcia *SW.* Sapię Kanclerza *W.* i Marszałka Konfed: którzy wspólnie układać i pracować będą obowiązani. Ządamy oraz, ażeby rzeczzone projekta układać się mające, w miesiącu Marcu Roku terażniejszego, ukończone i do Konf: Gener: O N. przyniesione zostały. — Działo się na Sessyi Generalney Konfederacyi Obojga Narodow w Grodnie, Roku 1793. Miesiąca Stycznia 3go dnia.

Stan: Szcze: POTOCKI (L. S.)	Alex: Xże SAPIEHA
G. A. K. Marsz: Konf:	Kancel: W. Marsz: K.
Koron:	W. X. Lit:

Chrzyszczewski Sekretarz Generalney Konf: Koron:

Jan Zarzycki pieczęci W. i Konf: G. W. X. Lit: Sekret:

N I E M C Y.

Z Wiednia dnia 29. Grudnia. W tych dniach znowu tu dwóch kupców Greckich aresztowano, u których (jak mówią) wiele się podeyrzanych pism znajdowało.

W Konstantynopolu i w Smirnie w przeszłym miesiącu, znowu się okazało powietrze.

Podług doniesienia Rezydent Rosyjski w Konstantynopolu interessa Królewskie, i Rzpłtey Polskiej ma w swojej pieczętowości u Porty. (z *Gazety Hamburskiej.*)

A N G L I A.

Z Londynu dnia 28. Grudnia.

W mieście *Kircudbright* umarł 23. dnia miesiąca przeszłego nazwany *Gwilhelm Marschall* Kotlarz w 120. Roku życia. Zupełną przytomność, i zdrowy miał rozum aż do momentu śmierci. Służył niegdyś w Hollenderskim woysku, potym w kraju swoim zawsze zdrowy był, i wesół. Gdy umarł, wielkie tłumy ludu przez uszanowanie piękney starości assystowały pogrzebowi na cmentarzu *Kircudbright*.

D O N I E S I E N I A.

Z mocy rezolucyi sadu Kommissarskiego, Sprawę konkursową Star: Icka Mokowicza, i Matki Pinchorowicza, z kredytorami na Dniu 14 Mca. y Roku bieżących zasłęży i debiturami sądzącego obwieszczaia się wspomnieni Kredytorowie, i dłużnicy, zby z prawem pretensyami swemi do Kamienicy pod Nrem. 61 w Mieście starej Warszawy sytuowanej na dniu 21. Mca, y Roku. bieżących stawili się na Instancyą wyż rzeczonych konkursu powołów awizują sę.

Konfraternia Kupców Warszawskich, uwiadomiona z doniesienia JP. Paschalisa Jakubowicza w *Korrespondencie Kraiowym i Zagranicznym* umieszczonego, iakoby Fabryce jego Lepkowskiej, ludzie chciwi i zazdrośni, koncem jey uszkodzenia pasy z podleyszego złota i roboty w Fabrykach Zagranicznych pod literą P. I. robic kazali, i one przedawać ważyli się. Zada po tymże JP. Paschalisze Jakubowiczu, ażeby osoby te chciwe i zazdrośne, Konfraternii doniósł, wyszczegulił i przeświadczył, w celu wynadzeżenia na przestępnych przyzwontey kary. Inaczej flusznie na niego padnie porozumienie, iż on będzie sam tego dzieła Autorem i sprawcą, mający w swym handlu Fabryk Zagranicznych pasy pod Cyfrą P. I. a nie F. P. co by Cyfrę Fabryki Paryzkiej oznaczało, użył pocisku na niewinnych, aby tym samym szkodząc drugim, luftru Fabryce swojej powiększył.